7/5557

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI :B.02.0.006/ 01-281 7 / 2 /2002

KONU : 7/5557-12929 esas sayılı
Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ :17.01.2002 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/5557-12929/30849 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Bülent AKARCALI'nın tarafımdan cevaplandırılmasını istediği 7/5557-12929 esas sayılı soru önergesine ilişkin cevap ektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr.Yılmaz KARAKOYUNLU
Devlet Bakanı

EKLER:
EK- 1 (2 sayfa)

DAĞITIM :
Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

7/5557

İstanbul Milletvekili Sayın Bülent AKARCALI'nın 7/5557-12929 no'lu yazılı soru önergesi incelenmiştir.

1-TEKEL'in İsviçre'de kurulu iştiraki olan Tabacs Turcs SA'nın yabancı ortaklardaki %50 hissesinin satın alınmasını takiben, sermayesinin tamamı Tabacs Turcs SA Şirketine ait ancak aktif olmayan bir Şirket hüviyetindeki TEKEL GmbH'a Avrupa Ülkelerine ihracatın artırılması amacı ile işlerlik kazandırılmıştır.

Yaklaşık iki yıldan beri fiilen faaliyette bulunan, TEKEL GmbH kapatılmamış, sadece Şirket Genel Müdürü görevden alınmış, yerine geçici Genel Müdür atanmıştır. Hizmetin başka bir kuruluşa devrine ya da başbayilik verilmesine ilişkin TEKEL'ce alınmış bir karar da söz konusu değildir.

TEKEL GmbH'ın faaliyetleri asgariye inmiş olmakla birlikte, bu Şirket müşterilerinin ihtiyaçları büyük ölçüde TEKEL tarafından doğrudan karşılanmakta, talep karşılanırken de alıcı firmalar arasında herhangi bir ayrım yapılmamaktadır.

2-Almanya'da TEKEL Başbayiliği bulunmamaktadır. Yıllardan beri isteyen ve gerekli şartları taşıyan Şirketlere Almanya'da pazarlanmak üzere sigara ve alkollü içki satışı yapılmaktadır.

3-Yukarıdaki soruya verilen cevapta belirtildiği üzere, Almanya'da Başbayilik sistemi bulunmamaktadır. Bu nedenle rekabeti engelleyen bir husus mevcut olmamıştır.

4-Tekel GmbH Genel Müdürünün görevinden alınmasından sonra Türk ithalatcılarıyla hem Türkiye'de ve hem de Almanya'da görüşülmüştür.

5-Ne Borco firmasına ve ne de başka bir Kuruluşa bayilik verilmesi sözkonusu değildir.

6-Borco Marken İmport firması Kuruluşumuzdan mal alan Avrupa ve Almanya'da yerleşik bir çok firmadan biridir. Ancak son yıllarda rakı ihracatında en fazla mal alan firma konumundadır.

Tekel Genel Müdürlüğünce Avrupa Birliği ülkelerinde bayilik veya herhangi bir suretle tek satıcılık sistemi uygulanmamakta, talepte bulunan her firmaya ve talep miktarına göre değişmeksizin aynı fiyat ve koşullarla serbesçe ihracat yapılmaktadır. Halen Avrupa Birliği ülkelerinde bir çok yabancı veya Türk ithalatçı ürünlerimizi satın alarak pazarlamaktadır.

7-8-Borco Marken İmport firması'nın Kuruluşumuz için diğer müşterilerimizden hiçbir farkı ve ayrıcalığı bulunmamaktadır.

Firma ilk defa 1996 yılı başlarında Kuruluşumuzdan mal satın almaya başlamış olup, sözkonusu yılda Almanya'ya rakı ihracatımız 1.254.884 litre iken, bu satışlarımız 2001 yılında 1.399.975 litreye ulaşmıştır.

9-Firmanın Kuruluşumuzdan satın aldığı mal bedelini ödeme dışında hiçbir sorumluluğu bulunmamaktadır. Borco Marken İmport Firmasına yapılan ihracat bedeli mal sevkiyatından önce peşin olarak tahsil edilmekte olup, Kuruluşumuzun herhangi bir alacağı bulunmamaktadır.

10-Firmanın Kuruluşumuzda teminatı veya taahhüdü bulunmamakta olup, iç mevzuatımız açısından bir teminat gerekliliği sözkonusu değildir. Zira ihracat peşin bedel karşılığı yapılmaktadır.

11-Sermayesinin tamamı Kuruluşumuza ait Tekel GmbH Avrupa Birliği ülkelerinde yerleşik firmalara Fob-Türkiye teslimi satış, Hamburg gümrüksüz satış ve Hamburg-Gümrüklü satış yapabilmekteydi. Kuruluşumuzca müşterilerimize Hamburg'tan mal alma zorunluluğu getirilmemiş olup, Türkiye'den veya Hamburg'ta ihtiyaçlarını karşılamaları kendi seçimlerine bırakılmıştır. Fob-Türkiye, Hamburg-gümrüksüz, Hamburg-gümrüklü fiyatları Tekel Yönetim Kurulunca belirlenmiştir. Uygulamada küçük alıcıların Hamburg'daki şirketimizden büyük alıcıların Türkiye'den talepte bulundukları gözlenmiştir. Bu durum müşterilerin finans gücü, büyük firmaların Alman Gümrüğü'ne verdikleri teminatlarla gümrük vergilerini erteliyebilmeleriyle ilintili olup, malın satın alma maliyetiyle ilgili olmadığı düşünülmektedir.

Alıcı firmaların malın Türkiye'den veya Hamburg'tan satın aldıktan sonra kendi satış fiyatlarına ilişkin Kuruluşumuzun herhangi bir belirleyiciliği bulunmamaktadır.

Halen Almanya'da yerleşik Borco Marken İmport Firması dışında 20'ye yakın Türk ve Almana ait şirket ürünlerimizi satın alarak pazarlamaya devam etmektedir.

Tekel'in Rakı ihracat fiyatı TekelGmbH'ın faaliyetinin durmasından sonra değiştirilmemiştir. Yalnızca her yıl yıllık olarak belirlenen afişe ihracat fiyatlarımız Alman Markı olarak belirlenirken 2002 yılı için EURO olarak aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

Cinsi :	**2001 EURO**	**2002 EURO**
35 cl. Yeni Rakı	34,26	34
70 cl. Yeni Rakı	30,68	30
35 cl. Altınbaş Rakı	38,86	38
70 cl. Altınbaş Rakı	36,30	36
35 cl. Kulüp Rakı	35,28	35
70 cl. Kulüp Rakı	32,72	32
50 cl. Tekirdağ Rakısı	24,54	25
100 cl. Tekirdağ Rakısı	23,01	23